

పదో తరగతి సాంఘికశాస్త్రం పేపర్-1 మోడల్ పేపర్

టి. ప్రభాకర్ రెడ్డి
సజ్జక్కు నిపుణులు

పార్టు - ఎ, బి

గరిష్ట మార్కులు: 40 సమయం: 2.45 ని. సూచనలు:

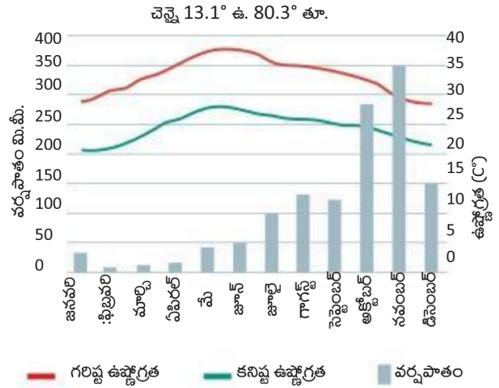
- i) మీకివ్వబడిన 2 గం. 45 ని. సమయంలో 15 నిమిషాల సమయం ప్రశ్నాపత్రం చదివి అవగాహన చేసుకోవడానికి కేటాయించబడింది.
- ii) మీకిచ్చిన జవాబు పత్రంలో పార్టు - ఎ నకు చెందిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
- iii) ఇచ్చిన పటాన్ని పార్టు - ఎ నకు జతచేయాలి.

పార్టు - ఎ

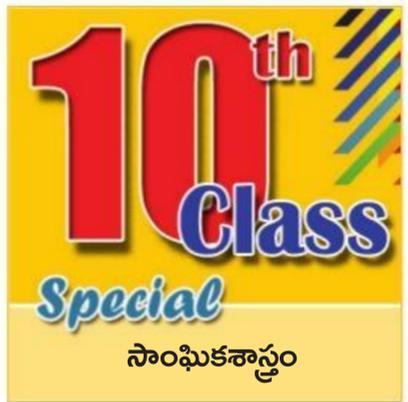
మార్కులు: 35 సమయం: 2.15 ని.

సెక్షన్ - I

- సూచనలు:
- i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
 - ii) ప్రతి సరైన సమాధానానికి ఒక మార్కు.
 - iii) ప్రతి ప్రశ్నకు 1 లేదా 2 వాక్యాలలో సమాధానం రాయండి.
1. అవ్యవస్థీకృత రంగం గురించి ఏవైనా రెండు లక్షణాలను రాయండి.
 2. భారతదేశంలో గల దీవుల గురించి తెలియజేయండి.
 3. పర్యావరణ ఉద్యమాలకు రెండు ఉదాహరణలివ్వండి.
 4. అక్షరాస్యతను ఎలా లెక్కిస్తారు?
 5. పశ్చిమ విక్షోభాలు అని వేటిని అంటారు.
- (6-7) ఈ కింది పటాన్ని పరిశీలించి ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇవ్వండి.

6. చెన్నై ప్రాంతంలో ఏయే నెలల్లో ఎక్కువ వర్షపాతం కురుస్తుంది?
7. చెన్నైలోని అత్యధిక, అత్యల్ప ఊష్ణోగ్రతలలో వ్యత్యాసం ఎందుకు ఎక్కువగా లేదు?

సెక్షన్ - II

సూచనలు:

- i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
 - ii) ప్రతి సరైన సమాధానానికి 2 మార్కులు.
 - iii) ప్రతి ప్రశ్నకు 4 నుంచి 5 వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.
8. ప్రస్తుతం మనం సేంద్రియ వ్యవసాయ పద్ధతులకు మారాల్సిన అవసరం ఎందుకుందో చర్చించండి.
 9. తెలంగాణా అవుట్ లైన్ మ్యాప్ ను గీయండి.
 10. భూగర్భ జలాలు తగ్గిపోవడానికి మానవ కార్యకలాపాలు ఏ విధంగా కారణం అవుతున్నాయి?
 11. ప్రభుత్వం రైతులకు కనీస మద్దతు ధరను ఎందుకు ప్రకటిస్తుంది?
 12. రోడ్డు భద్రతపై రెండు నినాదాలు తయారు చేయండి.
 13. మీ ప్రాంతంలో జరుగుతున్న అడవుల సరికివేత గురించి సంబంధిత అధికారికి లేఖ రాయండి.

సెక్షన్ - III

సూచనలు:

- i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
 - ii) ప్రతి సరైన సమాధానానికి 4 మార్కులు.
 - iii) ప్రతి ప్రశ్నకు 8 నుంచి 10 వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.
 - iv) ప్రతి ప్రశ్నకు అంతర్గత అవకాశం ఉంటుంది. దీనిలో నుంచి ఒకదాన్ని ఎంచుకొని సమాధానాన్ని రాయండి.
14. గంగానదీ మైదానంలో జనసాంద్రత ఎందుకు ఎక్కువగా ఉందో విశ్లేషించండి.
(లేదా)
ఆహార ఉత్పత్తికి, ఆహార భద్రతకు మధ్య గల సంబంధాన్ని వివరించండి
 15. "వలస కుటుంబాలలోని అధిక శాతం పిల్లలు బడి మధ్యలోనే మానేస్తారు" దీనిపై వ్యాఖ్యానించండి.
(లేదా)
ఇంతకు ముందు భూమి వేడెక్కడానికి లేదా చల్లబడడానికి చాలా సమయం పట్టింది, దీనివల్ల గుండాలను పశ్చిమ విక్షోభాలు అని అంటారు.

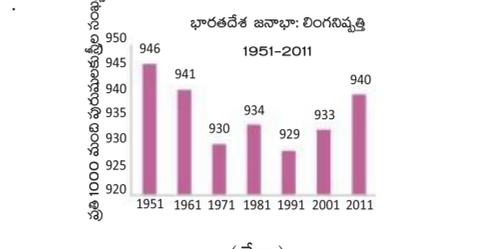
సెక్షన్ - II

8. ప్రస్తుతం మనం సేంద్రియ వ్యవసాయ పద్ధతులకు మారాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఎందుకుంటే రసాయన ఎరువులు వాడటం వల్ల భూసారం తగ్గిపోయి భూమి పునరుత్పత్తి రేటు మందగిస్తుంది. సేంద్రియ వ్యవసాయం అంటే ఎటువంటి రసాయన ఎరువులు, పురుగుల మందులు వాడకుండా కేవలం ప్రకృతి సిద్ధమైన ఎరువులు ఎండిన ఆవు/గేదె పేద, చెత్త, వర్మీ కంపోస్టు (వానపాముల విసర్జన), వేప పిండి వంటి పదార్థాలు వాడి పంటలు పండించడం. సేంద్రియ వ్యవసాయంలో సిక్కిం ముందు స్థానంలో ఉంది.

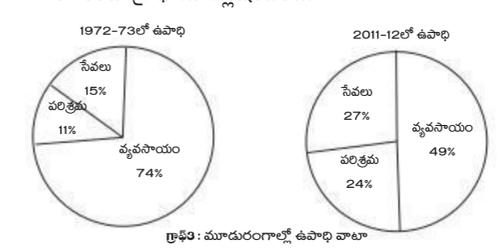

భూమిపై జీవులు తదనుగుణంగా సర్దుబాటు చేసుకొనేవి. కానీ ఇప్పుడు భూమి చాలా వేగంగా వేడెక్కుతుంది, ఇది వినాశకర పరిస్థితులకు దారి తీయవచ్చు. దీనిపై వ్యాఖ్యానించండి.

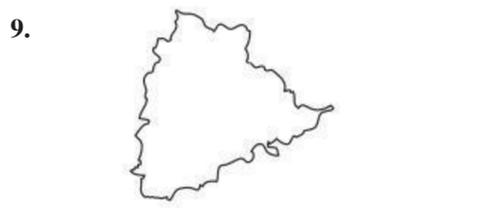
16. ఈ కింది గ్రాఫ్ ను విశ్లేషించండి.

(లేదా)
ఈ కింది గ్రాఫ్ ను విశ్లేషించండి.

17. భారతదేశం అవుట్ లైన్ పటంలో ఈ కింది అంశాలను గుర్తించండి.
 - a) 100% సేంద్రియ వ్యవసాయం చేస్తున్న రాష్ట్రం
 - b) బోటానాగర్ పూర్వ పీఠభూమి
 - c) ఆరావళి పర్వతాలు
 - d) పశ్చిమ కనుమలు
 (లేదా)
 - a) థార్ ఎడారి
 - b) ఖనిజాలకు సుసంపన్నమైన పీఠభూమి
 - c) కర్ణాటక రేఖ
 - d) నర్మదా నది

- 9.
10. ఉపోద్ఘాతం: నీరే ప్రాణాధారం - మనం చేసే పనిలో నీరు ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తుంది. అందువల్ల నీరు 'విశ్వ ద్రావణి' అని కూడా పిలుస్తారు. వివరణ: భూమిలోకి ఇంకే నీటి పరిమాణం తగ్గిపోవడం వల్ల భూగర్భజల మట్టాలు ప్రతి సంవత్సరం తగ్గిపోతున్నాయి. మరింత లోతుగా బోర్లువేసి భూగర్భజలాలను పైకి లాగుతున్నాం. అయితే ఇంత శ్రమించి నీళ్లను పొందుతున్నామన్న సంగతిని మరిచి నీటిని అనేక రకాలుగా దుర్వినియోగం చేస్తున్నాం. తాగడానికి వాడే నీటినే ఇతర అవసరాలకు వాడేస్తూ వృధా చేస్తున్నాం. హోటళ్లు బహుళ అంతస్తుల భవనాలు నీటి సక్రమ వినియోగం పట్ల దృష్టిపెట్టడం లేదు. ఇప్పటికే

పార్టు - బి
గరిష్ట మార్కులు: 5 సమయం 30 ని. సూచనలు :

- i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
 - ii) ప్రతి సరైన సమాధానానికి 1/2 మార్కు
 - iii) సరైన సమాధానాన్ని (A, B, C, D) ఎన్నుకొని, సమాధానాన్ని ప్రశ్నాపత్రంలో మాత్రమే రాయాలి. పార్టు - బి ప్రశ్నాపత్రాన్ని పార్టు - ఎ సమాధాన పత్రానికి జతచేయాలి.
1. గంగా - సింధూ మైదానాల మాదిరి వ్యవసాయపరంగా అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలు ()
A) పశ్చిమ కనుమలు B) ద్వీపకల్ప పీఠభూమి
C) లక్షదీవులు D) తీరమైదానాలు
 2. మానవాభివృద్ధి సూచిక(HDI)లో తేలి అంశం ()
A) ఆంగ్లం B) అక్షరాస్యత
C) ఆరోగ్యం D) తలసరి ఆదాయం
 3. ఉత్తరాఖండ్ లో ప్రారంభమైన చిప్కో ఉద్యమ లక్ష్యం ()
A) భూ సంరక్షణ B) అటవీ సంరక్షణ
C) నదీ సంరక్షణ D) జల సంరక్షణ
 4. ఉత్తరాఖండ్ లో ఉప అయనరేఖా అధిక పీడనం వల్ల ఏర్పడే పవనాలు ()
A) శాశ్వత పవనాలు B) రుతుపవనాలు
C) ప్రపంచ పవనాలు D) జెట్ ప్రవాహాలు
 5. ఉత్కళ తీరం ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది? ()
A) కేరళ B. కర్ణాటక
C) ఒడిశా D) ఆంధ్రప్రదేశ్
 6. కేరళలోని పెరుమట్టి గ్రామానికి, కొకకోలా కంపెనీ వివాదానికి కారణం ()
A) తగ్గిపోతున్న భూగర్భజలం
B) కూల్ డ్రింక్ లో కనిపించిన పురుగుమందుల అవశేషాలు
C) రైతుల భూములను బలవంతంగా తీసుకోవడం
D) స్థానికులకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వకపోవడం
 7. జనాభా విస్తరణను బాగా తెలియజేసేది ఏమిటి? ()
A) తగ్గిపోతున్న ఉద్యోగాలు
B) ఆకలి చావులు C) జనసాంద్రత
D) ప్రాథమిక రంగంలోని అవకాశాలు
 8. ఎటువంటి ప్రదేశాలు నివాస ప్రాంతాలుగా మారతాయో తెలుసుకోవడానికి ఉపయోగపడనిది? ()
A) కుటుంబం B) ప్రదేశం
C) పరిస్థితి D) చరిత్ర
 9. అవ్యవస్థీకృత రంగంలోని కార్మికులు కానివారు ()
A) చేనేత కార్మికులు B. వడ్డంగివారు
C) కుమ్మరులు D) సాఫ్ట్ వేర్ ఉద్యోగులు
 10. ప్రస్తుత తెలంగాణా ఆర్థిక శాఖ మంత్రి ఎవరు? ()
A) హరీష్ రావు B) కె. చంద్రశేఖర్ రావు
C) ఈటిల రాజేందర్ D) కె. టి. రామారావు

మనదేశంలో చాలా ప్రాంతాల ప్రజలు తీవ్రమైన నీటి ఎద్దడితో బాధపడుతున్నారు. ముగింపు: భూగర్భ జలాలను కాపాడుకుంటూ, పెంచుకోవడానికి పడే ప్రతి వాన చినుకును భద్రంగా దాచుకోవాలి. ఇంకొకటి, వాననీటి యాజమాన్య పద్ధతులు ప్రతి ఒక్కరూ తెలుసుకుని ప్రతి ఇంటిలో అమలు చేయాలి.

→ మిగతా రేపటి పేజీలో...

శ్రీగాయత్రీ విద్యాసంస్థలంటే...

క్వాలిటీ కోచింగ్
కాన్సెప్చువల్ టీచింగ్
పవర్ ఫుల్ ప్రోగ్రామ్

హైదరాబాద్ నగర విద్యాభ్యాసానికి రెడీనా

SRIGAYATRI
EDUCATIONAL INSTITUTIONS

www.srigayatri.com / Cell: 9581991018/1019

- Hyderabad
- Vijayawada
- Vizag • Guntur
- Kurnool • Kadapa
- Karimnagar